

Sámi parlamentáralaš ráđđi - stivra/ Samisk parlamentarisk råd – styrelsen

Čoahkkingirji 6/2018 Protokoll 6/2018

Telefon-/videočoahkkin

2018-05-31; kl 08.00 -08.30

Dohkkehuvvon e-poasta bokte 2018-06-07 ja 2018-06-28, áššis 40/2018/

Godkänd via e-post 2018-06-07 och 2018-06-28, sak 40/2018

Áigi/Tid: 2018-05-31; kl 08.00 - 08.30, Norgga/Ruota áigi / Norsk/Svensk tid
Báiki / Plats: Telefon/video

Áššelistu:

SPR s 34/2018 Gohččuma ja áššelisttu dohkkeheapmi

SPR s 35/2018 Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna - proseassa ja čuovvuleapmi

SPR s 36/2018 čuovvovaš čoahkkin

Föredragningslista:

SPR s 34/2018 Godkännande av kallelse och föredragningslista

SPR s 35/2018 Nordisk samekonvention – process och genomförande

SPR s 36/2018 Nästa möte

Sajis / Närvarande:

Per-Olof Nutti, presideanta/president

Aili Keskitalo; sadjásaš presideanta/visepresident

Tiina Sanila-Aikio, sadjásaš presideanta/visepresident

Håkan Jonsson, áirras/styremedlem

Ronny Wilhelmsen, áirras/styremedlem, ii lean sajis. Ii oktage várrelahttu/Ej närvarande.

Ingen ersättare

Tuomas Aslak Juuso, áirras/styremedlem, , ii lean sajis. Ii oktage várrelahttu/Ej närvarande.

Ingen ersättare

Hálddahusas/Administrationen:

Siri Persson, SD-Ruotas/SD-Norge

Kirsten Anne Guttorm, SD-Norggas/SD-Norge, čoahkkingirji čálli/møtesekretær

Hege Fjellheim, SD-Norggas/SD-Norge

Torvald Falck, SD-Norggas/SD-Norge

Kalle Varis SD-Suopma/SD-Finland

John E Utsi, dulka/tolk

SPR s 29/2018: Gohččuma ja áššelisttu dohkkeheapmi /Godkännande av kallelse och föredragningslista

Áššebáhpirat

- Gohččun ja áššelistu 2018-05-29, dnr 1.6.1-2018-7

Mearrádus

ahte dohkkehit gohččuma ja áššelisttu

Dokument

- Kallelse och föredragningslista 2018-05-31, dnr 1.6.1-2018-7

Beslut

att godkänna kallelsen och föredragningslistan.

SPR s 35/2018: Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna - proseassa ja čuovvuleapmi /Nordisk samekonvention – process och genomförande

Áššebáhpirat

- Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna evttohus 2017-x
- Parlamentariihkkárkonferánsa 2017-02-07 Tråantes
- SPR ášši 17/2017, 2017-04-20
- Ollessámi konferánsa davviriikkalaš sámekonvenšuvdna birra 2017-08-31 Staares
- SPR ášši 22/2017, 2017-11-01
- SPR ášši 30/2017, 2017-12-07

SPR-S dagai juovlamánu 7. b. 2017 čuovvovaš mearrádusa:

Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna lea deatalaš Davviriikkaide ja sámi álbmogii. Dat lážášii ovttagan rievttálaš ja politihalaš ovdáneami dan golmma davviriikka sápmelaččaide ja stáhtaid gaskasaš beaktilis ja buori ovttasbargui sihkkarastin ja ovddideami dihtii sámi kultuvrra, giela, ealáhusaid ja servodateallima.

Sámi parlamentáralaš ráđđái lea deatalaš olahit dakkár konvenšuvdna mas lea govda fágalaš ja porlitihkalaš doarjja. Go davviriikkalaš sámekonvenšuvdna šiehtadallanproseassa ii leat leamaš rabas, de dat lea šaddan midjiide hástalussan ipmirdit ja vuodđudit muhtun mearrádusaid sátnádeami. Dánne lea Sámediggi čađahan rabas diehtujuohkinčoahkkimiid ja ožžon dahkkojuvvot sorjjasmeahtun áššedovdiárvoštallamiid ja ožžon rávvagiid Olmmošvuoigatvuođaid nátionála ásahusas Norggas. Sin cealkámušat čájehit ahte dárbbasuvvo dahkat muhtun muddemiid.

Sámi parlamentáralaš ráđđi háliida oažžut dahkkojuvvot moadde muhto dattege midjiide deatalaš rievdas konvenšuvdnateakstaevttohusas. Danne bivdit ahte stáhtat čájehit dáhtu čađahit guovdilaston ja čoavddusdiđolaš čuovvuleami sámedikkiiguin dainna áigumušain ahte miehtat daidda hástalusaid maid Sámi parlamentáralaš ráđđi oaidná šiehtadallanevttohusa oktavuodas.

Dain oktavuodain mat Sámedikkis leat leamaš departemeanttaiguin ja sin politihkaš jođihangottiiguin, lea Sámediggái diđihuvvon ahte sii háliidit konkrehta rievdadusevttohusaid ovdalگو sii sáhttet árvoštallat lea go vuodđu rahpat šiehtadallamiid rievdademiid várás.

SPR lea mearrádusastis cealkán ahte sii dáhttot moadde, muhto dattetge deatalaš rievdadusa. Danne ferte dahkat čavga vuoruhemiid das guđe rievdadusaid ferte dahkat, maiddá dan dárbbu vuodul ahte ii galgga hástalit stáhtaid ovddidit mánga vuostevttohusa eará artihkkaliidda. Ferte muittuhit ahte sohppojuvvon evttohus ii ovddas beliid álgoaiviliid ja ahte danne fertejit leat muhtun mearrádusat ja sátnádeami maid mii sávšašeimmet earálaganin.

Dasa lassin ahte fidnešii moadde muhto deatalaš rievdadusa, de áigot sámedikkis mearrádusain dahje dieđihanjulggaštusain davviriikkalaš sámekonvenšuvdnii aiddostahttit dan mo sii dulkojit ja ipmirdit konvenšuvdna guovddáš mearrádusain. Čujuhuvvo sierra notáhtii mas evttohus dakkár oktiordnejuvvon jienastančilgehus/julgasteapmi sámedikkiid bealis.

Suoma, Norgga ja Ruota Sámedikkis leat, SPR rámma siskkobealde, giedahallan guđiid artihkkaliid galgat joatkit šiehtadallat.

SPR s 35/2018: Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna - proseassa ja čuovvuleapmi – *joatkka/* Nordisk samekonvention –process och genomförande- *forts.*

Mearrádus

ahte evttohit čuovvovaš rievdadusaid davviriikkalaš sámekonvenšuvdna evttohussii;

1. Ovdasátneteavstta 10. teakstaovssi sámedikki jienastuslogu birra sihkkovuvvo.

Čujuhuvvo áššedovdiárvoštallamiidda mat buot gávnnaht ahte teaksta lea ipmirduvvon dan láhkai ahte stáhta sáhtta mearridit guđe sápmelaččain lea vuoigatvuohta jienastit Sámediggái ja ahte dakkár vuoigatvuohta sáhtta addojuvvot earáide go sápmelaččaide. Dat gažaldat ahte geas lea vuoigatvuohta čálihuvvot sámedikkiid jienastuslohkui, lea áibbas čielgasit sápmelaččaide guoski ášši mas ii sáhte dohkkehít dakkár ovdasátneteavstta mii sáhtta ipmirduvvot stáhta eiseváldgeavadin.

2. 4. artihkkala nubbi lađas sihkkovuvvo.

Čujuhuvvo áššedovdiárvoštallamiidda mat čájehit ahte iešmearrideapmi ii sáhte dušše definerejuvot iešstivrejupmin ja konsultašuvdnan. Iešstivrejupmi ja konsultašuvdnat, juksan dihtii friddja dihtui vuodđudeaddji ovdamehtama leat guokte guovddáš dimišuvvna iešmearridanvuoigatvuođas, muhto eai áidna vuogit mo dát vuoigatvuohta sáhtta ovdanbuktojuvot, nu mo maid bohtá ovdan šiehtadallanevttohusa II logus. Dat bohtá čielgaseappot ovdan go artihkkala nubbi lađas sihkkovuvvo.

3. 30. ja 31. artihkkalat lonuhuvvojit.

30. ja 31. artihkkaliid ferte geahččat oktavuodas. Bajimus njuolggadus dan ávnnaslaš rádjái mii sáhtta dohkkehuvvot sisabahkkemiid oktavuodas luondduresurssaide, čuovvu evttohusa 31. artihkkalis, ja lagat njuolggadusat árvoštallama ja buhtadusa birra daid doaimbajuid oktavuodas mat sáhttet dohkkehuvvot, čuvvot 30. artihkkalis. Dat attášii buoret ja govddit ipmárdusa das makkár gáibádusaid sáhtta bidjat sisabahkkemiidda go dán guovtti artihkkala lonuhivčči.

4. 45. artihkal rievdaduvvo nu ahte konvenšuvvna eretcealkináigemearri lea guhkit go šiehtadallanevttohusa 6 mánu.

Vaikke vel davviriikkalaš konvenšuvvnnain ja šiehtadusain dábálaččat lea guđa mánu njuolggadus das goas eretcealkin bohtá fápmui, de galgá sámekonvenšuvdna guoskat álbmogii, álgoálbmogii ja minoritehtii dan golmma riikkas mat leat leamaš mielde hábmemin ja čađaheamen soahpamuša. Danne lea veara čalmmustahttit ahte formála šielbmá stáhtaide cealkit eret soahpamuša lea alit go eará stáhtaidgaskasaš soahpamušaid oktavuodas.

SPR s 35/2018: Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna - proseassa ja čuovvuleapmi – *joatkka/* Nordisk samekonvention –process och genomförande- *forts.*

Dokument

- Förslag till nordisk samekonvention 2017-x
- Parlamentarikerkonferensen 2017-02-07 i Tråante
- SPR s 17/2017, 2017-04-20
- Allsamisk seminarium om nordisk samekonvention 2017-08-31 i Staare
- SPR s 22/2017, 2017-11-01
- SPR s 30/2017, 2017-12-07

SPR:s styrelse beslutade den 7 december 2017 att

En Nordisk samekonvensjon er viktig for de Nordiske landene og det samiske folk. Det vil legge grunnlaget for en likeartet rettslig og politisk utvikling for samene i de tre nordiske land og for et effektivt og godt samarbeid mellom statene for sikring og utvikling av samisk kultur, språk, næringer og samfunnsliv.

Samisk parlamentarisk råd er opptatt av å få i havn en konvensjon det er brei faglig og politisk støtte for. Den lukkede forhandlingsprosessen for Nordisk samekonvensjon har vist seg å stille oss overfor utfordringer i å forstå og forankre betydningen av ordlyden i noen bestemmelser. Sametingene har derfor gjennomført åpne orienteringsmøter og fått utarbeidet uavhengige ekspertvurderinger samt mottatt råd fra Nasjonal institusjon for menneskerettigheter i Norge. Innspillene fra disse viser at det er nødvendig å foreta noen justeringer.

Samisk parlamentarisk råd ønsker å få foretatt noen svært få, men for oss likevel viktige endringer av forslaget til konvensjonstekst. Vi ber derfor om at statene viser vilje til en konsentrert og løsningsorientert oppfølging med sametingene med sikte på å imøtekomme de utfordringene Samisk parlamentarisk råd ser med forhandlingsforslaget.

I kontakten med departementer og deres politiske ledelse i de ulike statene har sametingene fått tilbakemeldinger om at det ønskes konkrete forslag til endringer for at de kan vurdere om det er grunnlag for å åpne forhandlingene for endringer.

SPR har i sitt vedtak sagt at en: «ønsker å få foretatt noen svært få, men likevel viktige endringer». Det er derfor nødvendig å foreta strenge prioriteringer av hvilke endringer som må foretas, dette også ut fra behovet for å ikke invitere til en rekke «motforslag fra statlig side på andre artikler. Det må minnes om at det framforhandlede forslaget ikke er uttrykk for partenes utgangsposisjoner og at det dermed vil måtte være bestemmelser og formuleringer en skulle sett annerledes.

I tillegg til at det kan oppnås noen svært få, men viktige endringer vil sametingene ved et vedtak eller deklarasjon om samtykke til Nordisk samekonvensjon foreta presiseringer av sine tolkinger og forståelser av sentrale bestemmelser i konvensjonen. Det vises til eget notat med utkast til en slik samordnet stemmeforklaring/deklarasjon fra sametingene.

SPR s 35/2018: Davviriikkalaš sámekonvenšuvdna - proseassa ja čuovvuleapmi – *joatkka/* Nordisk samekonvention –process och genomförande- *forts.*

Sametingen i Finland, Norge och Sverig, inom ramen för SPR, har beretts vilka artiklar som ska förhandlas vidare.

Beslut

att föreslå följande ändringar i förslaget till nordisk samekonvention;

1. Preambeln avsnitt 10. om sametingens röstlängd stryks.

Det hänvisas till expertutlåtanden som alla konstaterar att texten förstås som att staten kan avgöra vilka samer som har rösträtt till Sametinget och att en sådan rätt kan tillerkännas även andra än samer. Frågan om vem som har rätt att upptas på Sametingets röstlängd är helt klart en samisk angelägenhet för vilken det inte kan accepteras en preambeltext som kan läsas som ett statligt förmyndarskap.

2. Artikel 4 andra stycket stryks.

Det hänvisas till expertutlåtanden som påvisar att självbestämmande inte kan definieras till enbart självstyre och konsultationer. Självstyre och konsultationer för att uppnå ett på förhand fritt och informerat samtycke är centrala dimensioner i självbestämmanderätten, men är de inte de enda formerna denna rätt kan komma till uttryck genom, på sätt det också framgår av kapitel 2 i konventionsförslaget. Detta framkommer tydligare om andra stycket i artikeln stryks.

3. Artikel 30 och artikel 31 byter plats.

Artikel 30 och artikel 31 måste läsas tillsammans. Den överordnade regeln om en materiell gräns för vad som kan tillåtas genom ingrepp i naturresurser följer av förslaget artikel 31 medan de närmare reglerna om bedömningar samt ersättning för ingrepp som kan tillåtas följer av artikel 30. En bättre och bredare förståelse över vad som kan tillåtas uppnås om ordningsföljden för dessa två artiklar ändras.

4. Artikel 45 ändras så att tiden för när en uppsägelse träder i kraft är längre än förhandlingsförslaget sex månader.

Även om nordiska konventioner och avtal ofta har en sex månaders regel för när en uppsägelse träder i kraft gäller Samekonventionen ett folk, urfolk och minoritet i de tre staterna som aktivt har deltagit i utformningen och genomförande av konventionen. Därför är det av vikt att markera att den formella tröskeln för staterna att säga upp konventionen är högre än vid andra mellanstatliga konventioner.

.SPR s 36/2018: Čuovvovaš čoahkkin /Nästa möte

Áššebáhpirat

- SPR s 30/2018, 2018-05-15

Mearradus

ahte boahhte stivračoahkkin dollojuvvo giessemánu 28 b. Gironis.

Dokument

- SPR s 30/2018, 2018-05-15

Beslut

att nästa möte äger rum den 28 juni 2018 i Kiruna.

Vuolláičállit leat lohkan čoahkkinbeavdegirjji ja leat gávnahan ahte čoahkkingirjái fievrriduvvon mearráduusat leat nu mo Sámi parlamentáralaš ráđi stivra lea mearridan.

Undertecknade har läst protokollet och funnit att de beslut som är inskrivna i protokollet är i överensstämmelse med Samisk parlamentarisk råds styrelsesbeslut.

Sámi parlamentáralaš ráđi stivra/ Styrelsen för Samisk parlamentarisk råd

Per-Olof Nutti

Sámi parlamentáralaš ráđi presideanta

Aili Keskitalo

sadjásašpresideanta

Tiina Sanila-Aikio

sadjásašpresideanta